

BADANIE UŻYTECZNOŚCI WYBRANYCH MATERIAŁÓW POLIMEROWYCH DO ZASTOSOWAŃ W INŻYNIERII BIOMEDYCZNEJ – wybrane zagadnienia

Autor: inż. Katarzyna Grzywacz

Kierunek studiów: Inżynieria w medycynie, II stopień

Promotor: dr inż. Małgorzata Zaborniak

Rok akademicki: 2022/2023

GENEZA

Praca powstała w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie zastosowaniem materiałów polimerowych w inżynierii biomedycznej oraz potrzebę wypełnienia luki w dotychczasowych badaniach naukowych, które nie skupiały się w dostatecznym stopniu na ocenie wpływu badania starzeniowego i procesu sterylizacji na te materiały. Głównym celem pracy było dostarczenie istotnych informacji dotyczących trwałości i wytrzymałości badanych materiałów oraz słuszności ich zastosowania medycznego. Przeprowadzone badania stanowiły podstawę do dalszych analiz, dotyczących badania pełzania materiałów podczas zginania prostego.

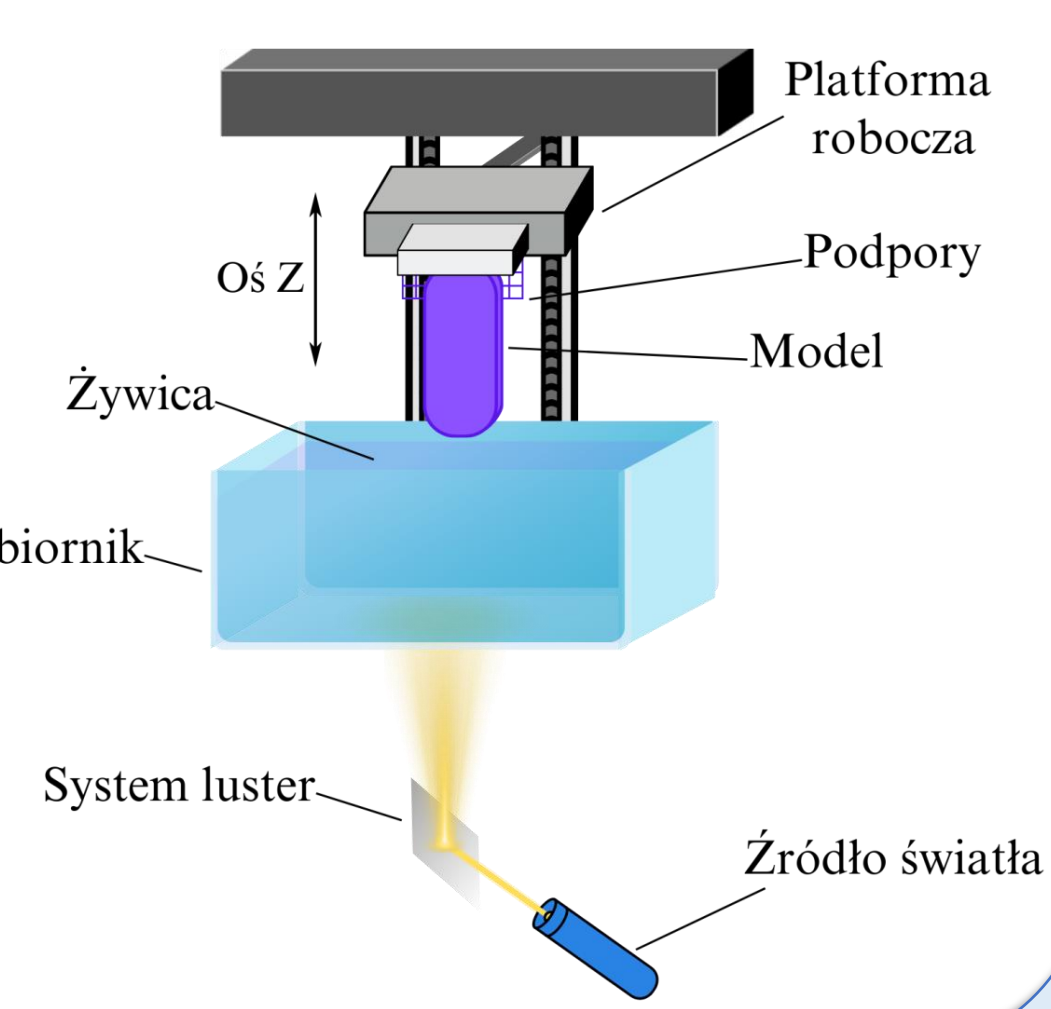
CEL PRACY

Analiza wpływu badania starzeniowego oraz sterylizacji na wybrane materiały polimerowe do zastosowań w inżynierii biomedycznej.

ZAKRES PRACY

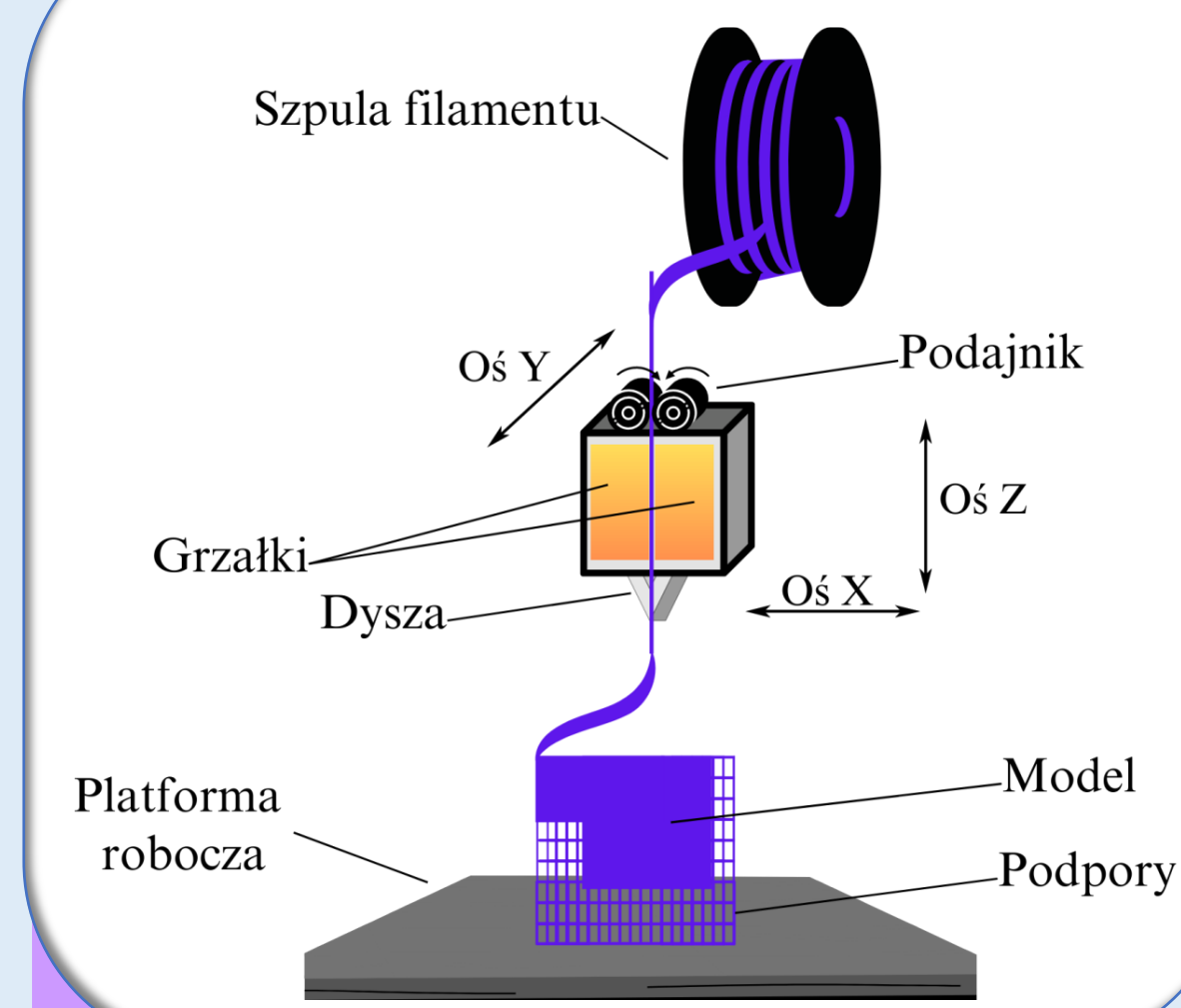
- ❖ Przedstawianie metody sterylizacji parowej próżnią frakcjonowaną.
- ❖ Przegląd metod druku oraz materiałów polimerowych do zastosowań w inżynierii biomedycznej.
- ❖ Modelowanie oraz wydruk próbek materiałowych wybranymi metodami.
- ❖ Przeprowadzenie procesu sterylizacji oraz badania starzeniowego.
- ❖ Ocena wizualna wpływu wskazanych czynników na wybrane materiały.

Metoda DLP

Żywica fotoutwardzalna Anycubic Standard UV

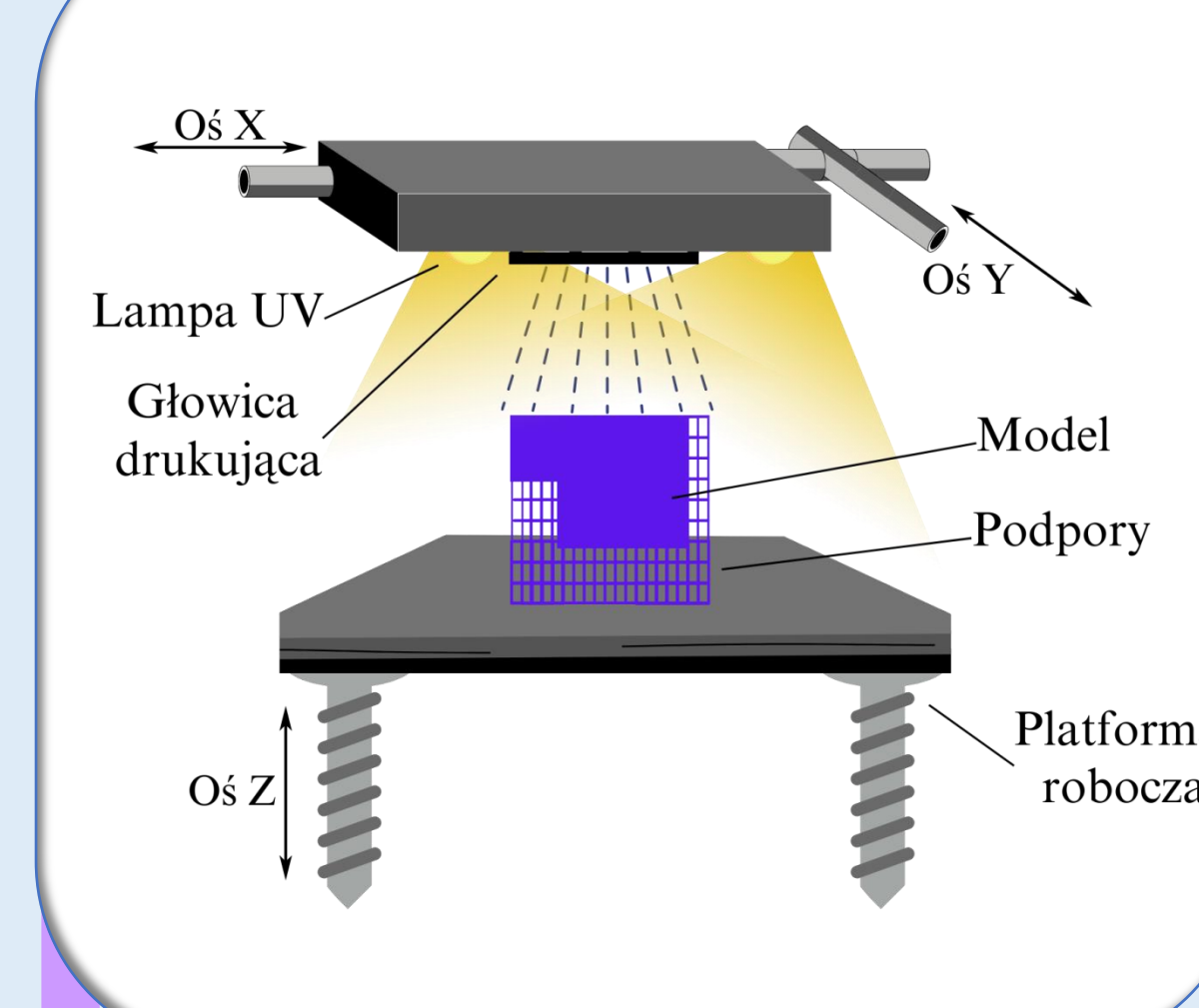
Metoda FDM/FFF

Polimer 3DGence PEEK w zamkniętej komorze

Polimer Noctuo UltraPLA

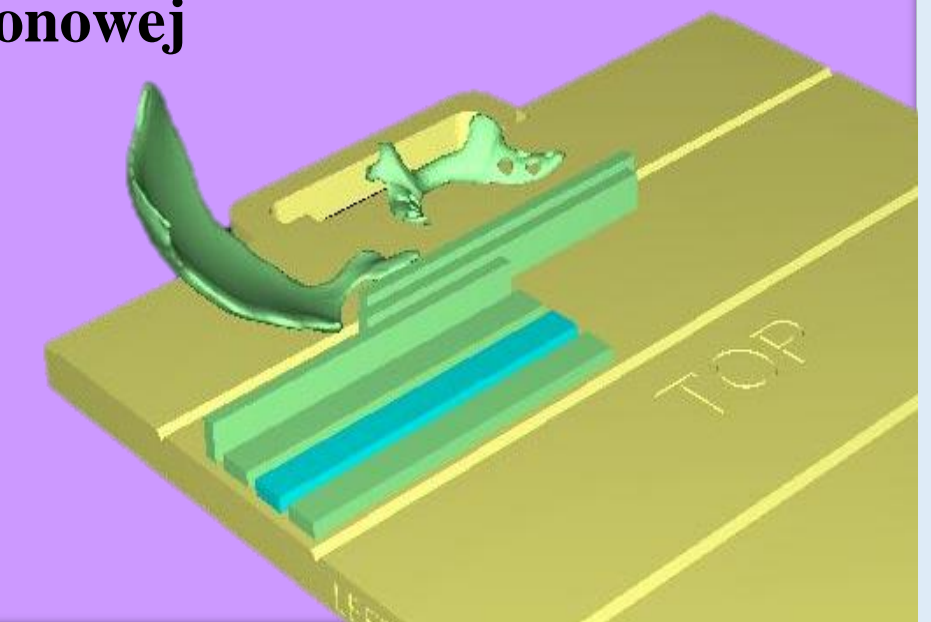
Metoda PolyJet

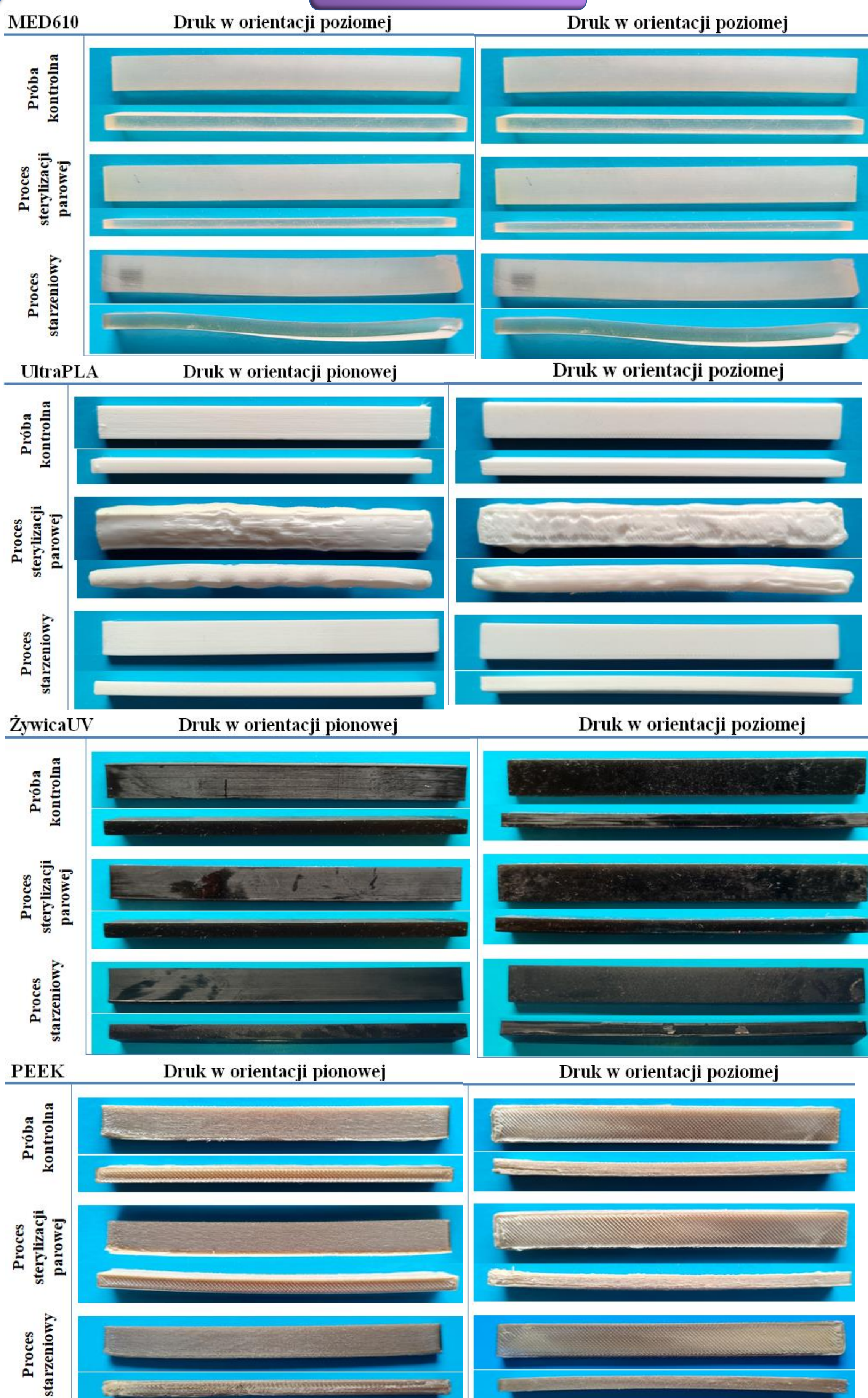
Polimer Stratasys MED610

Przeprowadzono procedurę wytworzenia modeli w celu zoptymalizowania i weryfikacji parametrów druku 3D. Drukowanie wykonano w dwóch różnych orientacjach względem osi maszyny:

- poziomej
- pionowej

WYNIKI

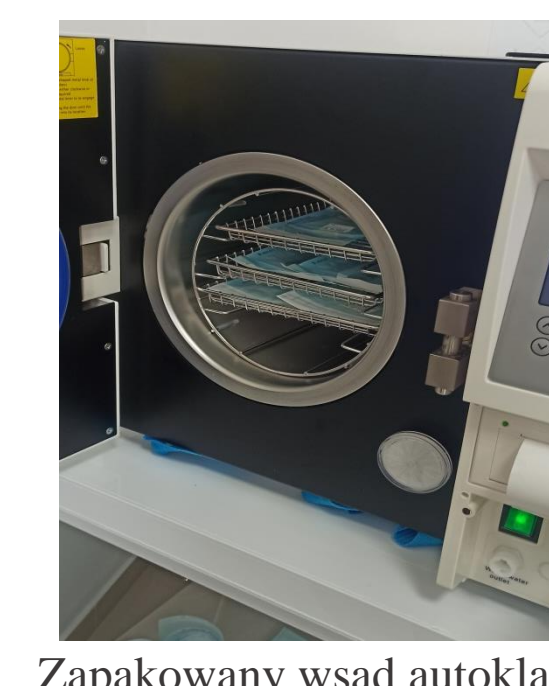

Steryliczacja parowa z próżnią frakcjonowaną

- ❖ Proces niszczenia zdolnych do życia drobnoustrojów na produkcji
- ❖ Procesy przygotowawcze:
  - mycie
  - dezynfekcja
- ❖ Przygotowanie pakietów sterylizacyjnych oznakowanych wskaźnikami
- ❖ Wykonanie sterylizacji w autoklawie E 12L BLACK firmy IS YESON
  - materiały porowate
  - 121°C

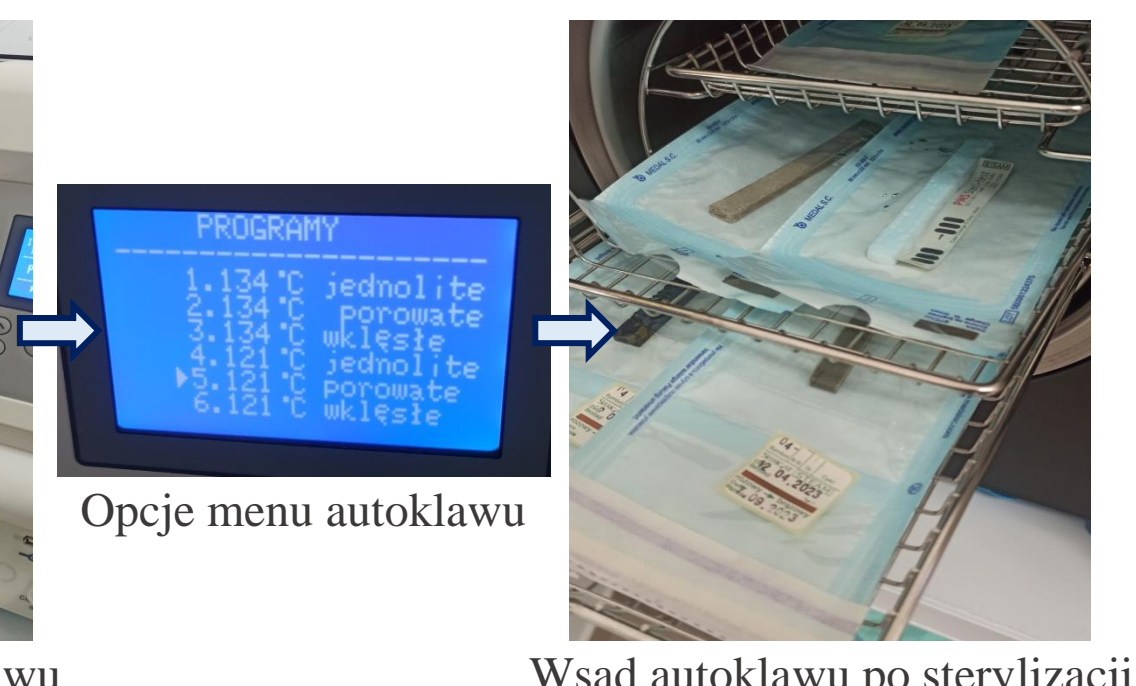
Zgranie i oznakowanie pakietów sterylizacyjnych

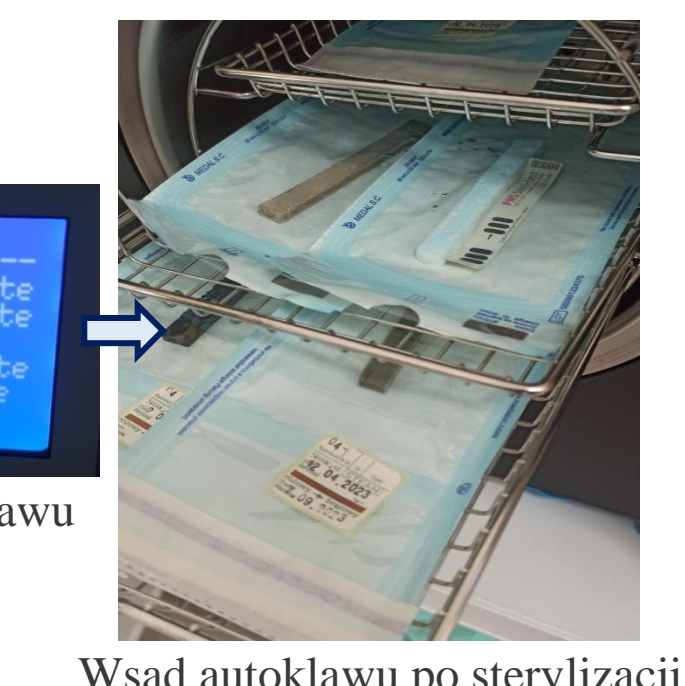
Zapakowany wsad autoklawu

Etapowo przedstawiony proces mycia i dezynfekcji

Opcje menu autoklawu

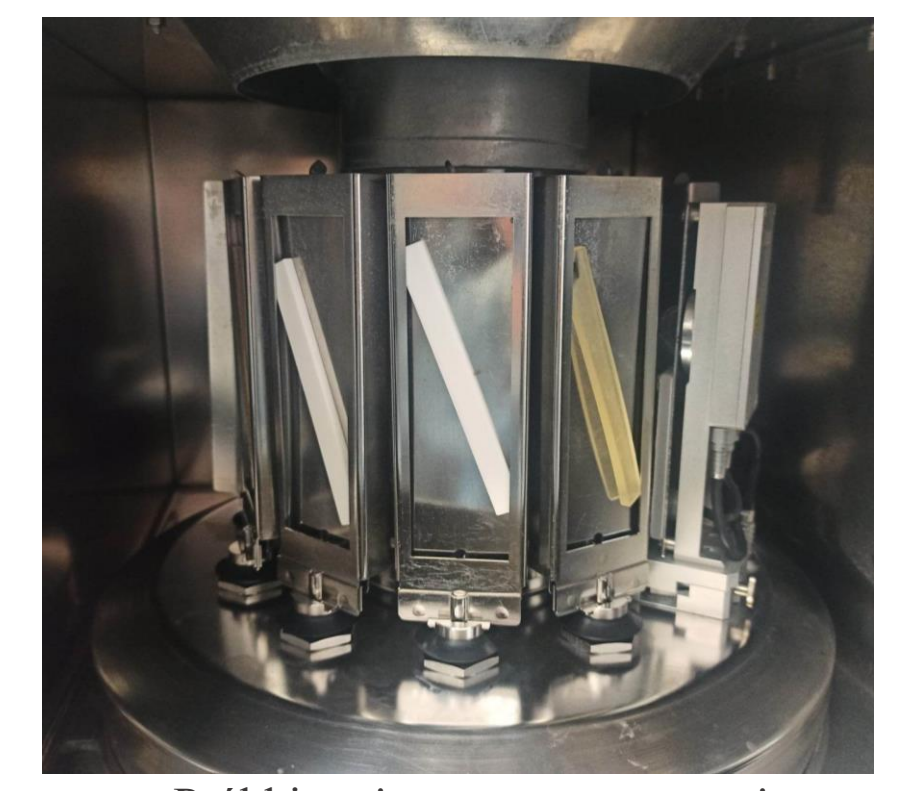
Wsad autoklawu po sterylizacji

Badanie starzeniowe

- ❖ Symulacja i przyspieszenie naturalnych procesów starzenia się materiałów
- ❖ Wykonanie badania w komorze Xenotest Alpha+ firmy ATLAS
- ❖ Według normy PN-EN ISO 4892-2
- ❖ Parametry procesu:
  - UV → 2 godziny
  - Spryskiwanie wodą → 18 minut
  - Natężenie napromieniowania → $60 \pm 2 \text{ W/m}^2$
  - Temperatura → $38 \pm 3^\circ\text{C}$
  - 100 cykli ekspozycji → 200 godzin

Komora Xenotest Alpha+ firmy ATLAS

Próbki umieszczone na statywie

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Próbki z materiału PEEK, wytwarzane w orientacji poziomej, wykazywały wyraźne wygięcia zarówno po procesie sterylizacji, jak i po badaniu starzeniowym, co sugeruje ich niewłaściwą odporność na te czynniki. Co więcej, już na etapie wydruku można zaobserwować deformacje modelu. Dodatkowo, metoda starzeniowa spowodowała odbarwienie modeli wykonanych z tego materiału. Natomiast kształtki z polimeru MED610 nie wykazały żadnych nieprawidłowości po procesie sterylizacji, jednak badanie starzeniowe wyraźnie zniekształciło próbki w obu orientacjach. Wykorzystanie żywicy UV w procesie druku przyniosło pozytywne rezultaty, ponieważ modele z tego materiału nie wykazywały nieprawidłowości ani po sterylizacji, ani po badaniu starzeniowym. Natomiast modele wykonane z UltraPLA podczas sterylizacji uległy znacznemu puchnięciu i rozwarstwieniu, tracąc swój pierwotny kształt. Jednak w badaniu starzeniowym zachowały swoją formę. Przeprowadzona ocena wizualna pozwoliła na obserwację zmian koloru i struktury materiałów, a także ich odporności na działanie czynników starzeniowych i procesu sterylizacji. Analiza wpływu badania starzeniowego i dekontaminacji na wybrane materiały dostarcza informacji o ich trwałości i przydatności w zastosowaniach medycznych. Ponadto, przegląd metod druku oraz materiałów polimerowych stanowi cenną wiedzę przy projektowaniu implantów i modeli medycznych. Otrzymane wyniki i zebrane dane mogą być wykorzystane jako podstawa do dalszych badań i doskonalenia materiałów oraz procesów sterylizacji w kontekście zastosowań medycznych.